

222

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GÓRNICTWA I ENERGETYKI

z dnia 11 maja 1959 r.

w sprawie naziemnych składów materiałów wybuchowych przy robotach poszukiwawczych prowadzonych metodą sejsmiczną przez zakłady górnicze podległe Ministrowi Górnictwa i Energetyki oraz zakłady podległe Centralnemu Urzędowi Geologii.

Na podstawie art. 95 dekretu z dnia 6 maja 1953 r. — Prawo górnicze (Dz. U. z 1955 r. Nr 10, poz. 65 z późniejszymi zmianami) zarządza się, co następuje:

Rozdział I.

Przepisy ogólne.

§ I. 1. Rozporządzenie dotyczy naziemnych składów materiałów wybuchowych przeznaczonych dla robót poszu-

kiwawczych prowadzonych metodą sejsmiczną (roboty sejsmiczne) wykonywanych przez zakłady górnicze podległe Ministrowi Górnictwa i Energetyki oraz przedsiębiorstwa geologiczne podległe Centralnemu Urzędowi Geologii.

2. W rozumieniu rozporządzenia:

1) środkami strzałowymi są materiały wybuchowe, środki inicjujące i zapalające,

- 2) środkami inicjującymi są zapalniki elektryczne ostre, splonki górnicze i lonty detonacyjne,
 - 3) środkami zapalającymi są zapalniki elektryczne nieostre, lonty prochowe i zapalacze lontowe,
 - 4) sprzętem strzałowym są zapalniki elektryczne, wyłączniki strzałowe, przyrządy kontrolne, przewody strzałowe itp.
3. Skrótom MW oznacza się wszystkie materiały wybuchowe, używane w zakładach górniczych; składami MW są składy środków strzałowych.

§ 2. 1. W zależności od dopuszczalnej pojemności naziemne składy MW przy robotach (grupach) sejsmicznych dzieli się na:

- 1) polowe składy MW o pojemności do 1600 kg,
- 2) tymczasowe składy MW o pojemności do 200 kg.

2. Polowy skład MW może być budowany na okres do jednego roku i jest zespołem 4 skrzyń opancerzonych na MW, rozmieszczonych oddzielnie, oraz 1 skrzyni opancerzonej na środki inicjujące.

3. Tymczasowy skład MW może być budowany na okres do 14 dni dla grup sejsmicznych pracujących na długich profilach sejsmicznych i składa się z 1 skrzyni opancerzonej na MW i 1 skrzyni opancerzonej na środki inicjujące.

4. W jednej skrzyni opancerzonej w składzie polowym wolno przechowywać najwyżej 400 kg, a w składzie tymczasowym najwyżej 200 kg MW.

5. W jednej skrzyni opancerzonej w składzie polowym wolno przechowywać najwyżej 1000 sztuk zapalników ostrych, a w składzie tymczasowym najwyżej 500 sztuk zapalników ostrych.

6. Przechowywanie MW w ilościach ponad 1600 kg jest dozwolone tylko w stałych składach MW. Budowę tych składów regulują odrębne przepisy.

Rozdział II.

Sposób przechowywania MW w składach polowych i tymczasowych.

§ 3. 1. MW nitroglicerynowe (o zawartości nitrogliceryny powyżej 10%) wolno przechowywać w składach o temperaturze od + 10° do + 35°C.

2. MW trudno zamarzalne (nitroglicerynowe albo skalne) wolno przechowywać w składach o temperaturze od — 10° do + 25° C.

3. Każdy skład należy zaopatrzyć w termometr umieszczony na zewnątrz oraz przynajmniej w jeden termometr, umieszczony wewnątrz jednej ze skrzyń.

§ 4. Zakazane jest:

- 1) przechowywanie w jednej skrzyni MW różnych grup MW pod względem składu chemicznego,
- 2) przechowywanie MW w jednej skrzyni opancerzonej razem ze środkami inicjującymi i zapalającymi,
- 3) przechowywanie w jednej skrzyni środków inicjujących wraz ze środkami zapalającymi oraz środków inicjujących wraz z lontami detonacyjnymi.

§ 5. 1. W polowych oraz tymczasowych składach MW wolno przechowywać środki strzałowe w opakowaniu fabrycznym.

2. Przeładowywanie MW ze skrzynek do pojemników strzałowych wolno wykonywać tylko przed składem, poza obwałowaniem, w miejscu osłoniętym daszkiem. Przeładowywanie to może się odbywać tylko w obecności zainteresowanego strzałowego.

§ 6. W składach MW (przestrzeń w obwałowaniu i przestrzeń ogrodzona) nie wolno pozostawiać opróżnionych pustych skrzynek i opakowań. W składach MW należy zachować porządek i czystość.

§ 7. W razie dokonywania jakichkolwiek napraw skrzyń opancerzonych wszystkie znajdujące się tam środki strzałowe należy usunąć do odpowiednio zabezpieczonego miejsca.

§ 8. Każdy skład MW, zawierający środki strzałowe, musi być strzeżony przez posterunki posiadające łączność telefoniczną z kierownictwem grupy lub wyposażone w dźwiękowe sygnały alarmowe. Sposoby alarmowe należy podać do wiadomości miejscowym posterunkom Milicji Obywatelskiej oraz strażom pożarnym.

§ 9. 1. Wydawca MW (technik strzałowy) przechowuje klucze od składu MW. W nocy należy przechowywać klucze w biurze grupy sejsmicznej.

2. Kierownik ruchu zakładu (grupy sejsmicznej) przechowuje rezerwowe klucze w opieczątowanej kopercie w szafie pancernej lub żelaznej kasecie.

3. Klucze od ogrodzenia przechowuje strażnik pełniący służbę przy składzie MW.

§ 10. 1. Drzwi skrzyń opancerzonych na środki strzałowe należy zabezpieczyć plombą na czas zamknięcia.

2. Wszystkie składy MW należy zaopatrzyć w tablice ostrzegawcze z napisem o zakazie wstępu osobom niepowołanym oraz o zakazie palenia tytoniu, wnoszenia zapalek, zapalniczek i broni palnej, jak też zbliżania się z otwartym ogniem.

Rozdział III.

Budowa składów MW.

§ 11. 1. Składowe skrzynie opancerzone na MW i środki inicjujące należy budować z impregnowanych desek o grubości co najmniej 30 mm opancerzonych na zewnątrz blachą ocynkowaną o grubości 1 mm, pokrytą minią. Wnętrza skrzyń muszą mieć gładkie powierzchnie bez jakichkolwiek części żelaznych. Metalowe wkręty i gwoździe muszą być wpuszczone i zakitowane. Zewnętrzne krawędzie skrzyń należy wzmocnić kątownikami. Skrzynia powinna być skonstruowana w sposób uniemożliwiający iskrzenie wewnątrz skrzyń.

2. Składowe skrzynie opancerzone wyposaża się w półki wykonane z desek określonych w ust. 1. Wielkość skrzyń powinna być tak dobrana, aby wolna przestrzeń między skrynkami fabrycznymi z MW a ścianami i półkami oraz między poszczególnymi skrynkami na półce wynosiła minimum 5 cm, a od drzwi 10 cm. Drzwi skrzyń opancerzonej należy zabezpieczyć okapem chroniącym przed wodą.

3. Drzwi skrzyń opancerzonych należy:

- 1) osadzić na zawiasach nie dających się z zewnątrz uszkodzić i nie powodujących iskrzenia,
- 2) zaopatrzyć w dwa specjalne zamki skrynkowe umieszczone od wewnątrz.

Drzwi skrzyń dłuższych niż szerokość chodnika prowadzącego do skrzyń muszą być dwudzielne, odmykane na bok, przy czym muszą być one tak wpuszczone w skrzynię, by nie można było ich wylać od zewnątrz.

4. Skrzynie opancerzone należy ustawić na podkładach ogniodpornych i obłożyć papą z boków i od góry oraz przysypać ziemią o grubości co najmniej 0,3 m.

5. Skrzyń opancerzonych uszkodzonych nie wolno używać do przechowywania środków strzałowych.

6. Typ skrzyń opancerzonych na MW i środki inicjujące wymaga zatwierdzenia przez Wyższy Urząd Górniczy.

§ 12. 1. Polowe i tymczasowe składy MW należy budować poza terenami zabudowanymi, a mianowicie:

1) najmniejsza odległość pomiędzy składami MW oraz najmniejsza odległość ich od składów materiałów łatwopalnych wynosi:

dla polowych składów MW — 750 m,
dla tymczasowych składów MW — 300 m,

2) najmniejsza odległość od miejsc zamieszkałych, dróg publicznych, kolejowych mostów, zakładów (fabryk), zbiorników, przewodów gazowych wynosi:

dla polowych składów MW — 500 m,
dla tymczasowych składów MW — 200 m,

3) najmniejsza odległość składów MW od oddzielnych budynków mieszkalnych, dróg kołowych o mniejszym ruchu oraz linii kolejowych o ruchu wyłącznie towarowym, urządzeń specjalnie odpornych na działanie fali detonacyjnej (np. żelaznych i żelbetowych mostów, stalowych i żelbetowych wież, elewatorów itp.) linii telekomunikacyjnych, linii wysokiego napięcia wynosi:

dla polowych składów MW — 300 m,
dla tymczasowych składów MW — 100 m.

2. Odległości określone w ust 1 mogą być zmniejszone do połowy, jeżeli w pobliżu składów MW znajdują się naturalne zapory (las, wzgórza) lub chroniony obiekt znajduje się w kotlinie poniżej poziomu wybuchu.

§ 13. 1. Polowy skład MW należy budować w miejscu suchym i nie narażonym na zalew w czasie powodzi, jak również dostępnym dla transportu kołowego.

2. Odległość pomiędzy zewnętrznymi ścianami skrzyń opancerzonych na MW w składach polowych musi wynosić co najmniej 20 m. Odległość między zewnętrznymi ścianami skrzyń na MW i skrzyń na środki inicjujące musi wynosić w składzie polowym co najmniej 6 m, a w składzie tymczasowym — co najmniej 3 m.

3. Poszczególne skrzynie skladowe należy obwałować na wysokość 1 m ponad szczyt skrzyń. Obwałowanie musi mieć co najmniej 1 m szerokości w koronie. Szerokość dojścia do drzwi skrzyni musi wynosić co najmniej 1½ m. Dojście do drzwi skrzyni przez obwałowanie musi być chronione od zewnątrz odrębnym wałem (wał czołowy) zasłaniającym otwór wejściowy, który:

1) wznosi się w odległości nie mniejszej od 1 m licząc między podstawami wału oraz

2) ma dwa razy większą długość niż szerokość wejścia we właściwym obwałowaniu mierzonym na wysokości korony.

W przejściu obok skrzyń powinny być urządzone ścieki wodne z odprowadzeniem poza obręb wału albo zastosowane inne sposoby zabezpieczające skrzynie przed zalewem wodą. Wejście do wykopu, gdzie znajdują się skrzynie, należy urządzić w kształcie schodów, wyłożonych darnią lub deskami.

4. Skład polowy należy ogrodzić, przy czym odległość ogrodzenia od obwałowania nie może wynosić mniej niż 30 m. Wysokość ogrodzenia musi wynosić co najmniej 1,8 m. Odległość między drutami kolczastymi umieszczonymi poziomo

między słupami powinna wynosić 0,15 m. Druty te powinny być wzmocnione drutem kolczastym poprowadzonym na krzyż między słupami ogrodzenia. Odległość między słupami nie może być większa niż 5 m. W składzie tymczasowym odległość ogrodzenia od obwałowania musi wynosić 20 m, a wysokość ogrodzenia 1,2 m. W ogrodzeniu należy wykonać drzwi wejściowe zamykane na klucz.

5. Każdy skład musi posiadać strefę ochronną oznaczoną tablicami ostrzegawczymi z napisem „Niepowołanym wstęp wzbroniony”. Szerokość strefy musi wynosić co najmniej 20 m, licząc od ogrodzenia. Teren ogrodzony, jak również strefa ochronna muszą być wolne od zadrzewienia i łatwego posycia.

6. Każdą skrzynię na MW należy uziemić, przy czym opancerzenie (blachy) poszczególnych ścian skrzyni musi być połączone metalicznie.

7. Na zewnątrz ogrodzenia, przy drzwiach wejściowych do składu należy umieścić budkę wartowniczą dla posterunku. We wszystkich ścianach budki należy umieścić okienka obserwacyjne. Każdy posterunek (strażnik) musi otrzymać instrukcję służbową za pokwitowaniem odbioru.

8. Przy budce wartowniczej należy umieścić odpowiedni sprzęt przeciwpożarowy. W budce wartowniczej należy umieścić instrukcję przeciwpożarową. W strefie ogrodzonej należy zainstalować zegary kontrolne.

9. Przeprowadzenie jakichkolwiek przewodów w strefie ogrodzonej nad lub pod składem jest zabronione.

10. Jako oświetlenia w składzie MW wolno używać tylko akumulatorowych lamp elektrycznych dopuszczonych do użytku przez Wyższy Urząd Górniczy.

§ 14. 1. Wniosek o zezwolenie na budowę polowego składu MW należy złożyć we właściwym miejscowo okręgowym urzędzie górniczym co najmniej na dwa tygodnie przed rozpoczęciem budowy.

2. Przechowywanie MW w polowym składzie dozwolone jest po uzyskaniu zezwolenia na przechowywanie MW wydanego przez okręgowy urząd górniczy po dokonaniu odbioru technicznego zgodnie z obowiązującymi przepisami.

3. Zamierzoną budowę (przeniesienie) tymczasowego składu MW w celu przechowywania MW zgłasza kierownik ruchu zakładu (grupy sejsmicznej) we właściwym miejscowo okręgowym urzędzie górniczym — co najmniej na 7 dni przed przystąpieniem do budowy (przeniesienia) tymczasowego składu MW. Budowa (przeniesienie) tymczasowego składu oraz przechowywanie w nim MW dozwolone jest dopiero po upływie tego terminu, jeżeli okręgowy urząd górniczy w tymże terminie nie zakáže zamierzonej budowy. W tymczasowym składzie mogą być MW przechowywane dopiero po pisemnym stwierdzeniu przez kierownika ruchu zakładu górniczego (grupy sejsmicznej), że skład tymczasowy odpowiada wymaganiom rozporządzenia i dokonaniu zgłoszeniu.

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Górnictwa i Energetyki: *F. Waniółka*